

Cesko-americký přehled.

— "Prodaná nevěsta" v New Yorku zase slavila letošního roku velké triomy. Kritika hlavně chválí Destinovou, Joerna, Bártika a české tanečníky.

— Novým výpomocným státním návladním v Chicagu stal se právník Jos. A. Šmejkal, jenž funguje nyní při maxwelském soudě municipálním.

— V Chicagu dnes týden zemřel 62letý výtěný český hudebník a umělec Bohumil Holub, jenž byl v pátek v krematoriu Mt. Rose hřbitova spálen. Zesnulý svůj univerzální dědičkou učinil Ústřední Matice školskou v Cechách. — Čest budí jeho památce.

— Vřázová přednáška v Cleavelandu měla obrovský úspěch. Místní odbor Národní Česko-Americké Rady byl založen.

— V Reno, Nevada, konal se v minulých dnech společný koncert Jar. Kociana a Rudolfa Frimla. — Oba umělci slavili při něm obrovský úspěch.

— V Cleavelandu počala "Denice Novověku" vycházet v nové úpravě jako denník pod názvem "Svět." Hlavním redaktorem je p. Trojan a dále v redakci jsou p. J. Jelínek a J. Zeman (Vatra). — Nový denník je velice slibným listem, který, doufejme, zaujme v česko-americké novinářství místo nejčestnější.

— Na sjezd českého odvětví socialistické strany v Americe, jenž se bude konat ke konci dubna, bude z Čech vyslán jako delegát říšíský poslanec a žurnalista dr. Fr. Soukup.

— V Omaze — svém to roditi — hodlá p. K. Havlíček, jenž v poslední době docílil velkých úspěchů v New Yorku, uspořádati někdy v červnu nebo červenci velký samostatný koncert.

— Při velkých německých slavnostech pěveckých, které se budou konati v dubnu v Omaze za spolučínicování velkého symfonického orchestru ze St. Paul, Minn., sehrají b. Smetanova symfonická báseň "Vltava" a Dvořáková symfonie "Z nového světa."

Nehody, neštěstí a černá kronika česko-americká.

— Bývalý chicagský právník A. J. Jelínek byl vrehním soudem státu Illinois vyškrtnut ze seznamu právníků.

— Krajanka p. Barbora Buchtová z č. 814 sev. 42. ave., v Chicagu byla minulý týden neopatrností jednoho ze strážníků nebezpečně postřelena.

— New-yorskému krajanu Josefu Kyselkovi, jenž byl, jak známo, odsouzen pro vraždu druhého stupně, nový soud přes všechny protesty a pomoc krajanů nebyl povolen.

— William Wagner, 13letý, z Cleavelandu bodl v minulých dnech svého 13letého kamaráda Josefa Mokráčka kapsením nožem do zad tak osudně, že Mokráček zranění tomu nejspíše podlehe.

— Petr Horký, 34letý, z č. 2110 View rd. v Cleavelandu minulý týden se pro nezhoditelnou chorobu oběšením dopustil sebevraždy.

— Kraján Louis Cufek z Chicaga a Ant. Novák rovněž z města zabral pokusili se v minulých dnech o sebevraždu. Prvý se chtěl utopiti v jezeru a druhý se postřelil.

— Výbuchem plynu zničena byla minulý týden v Cleavelandu krejčovská dílna Václava Vilda, ve které půl druhého roku starý synáček Theodor byl upálen.

— Manželka a dcerka českého právníka Ch. A. Churané v Chicagu byly těžce zraněny při srážce automobilu s karou.

BIDA ČESKÉHO DRAMATU.

(Arnošt Dvořák: Král Václav IV. — Drama o 5 dějstvích. Tiskem a úpravou a ilustracemi Fr. Kysely v nákl. Nové edice. — Hráno poprvé v Národním divadle ve čtvrtek, dne 2. února.)

Vezměte drama Vrchlického, vezměte Janoška Mahenova a uvídněte, jak české drama historické místo bývalého pathetického reka hledá obyčejného, denního, prostě přirozeného člověka. Arnošt Dvořák domníval se, že naléz v Václavu IV., králi, v němž prý se mu od mládí zalíbilo. Představoval si věce náramně hezky. Václav IV. zdál se mu být "pohanskou" bytostí, mladé doborádečnou, styčnou, aby s prostými lidmi prostě užívala životních radostí. Byl by se nejraději pořádně svobodně procházel v kvetoucích jablonových a třešňových sadech nebo mezi rašícími a bujícími duby kvivoklátskými, byl by nejraději pořádně rozkošaně pozoroval broučky měďáčky vyhřívající se na slunci a děti rejdiící po dvoře na improvizovaných dřevěných koních. Zdravý, veselý "zápač polí a trzíst" jej vábil, vábil jej duch ulice se svým jarmím prouděním mužů a žen, mladých, zdravých, kteří jdou a usmívají se, rđí se a blednou přívilejnými a myšlenek. Radostným a šťastným účastníkem všeho životního kypění byl by chtěl být a rozlévat kolem sebe radost a štěstí do prostých srdcí; ať je šťasten dědeček Mikeš s decon Mařil! ať je šťasten jeho hravý vnuk Janeček! ať je šťasten budkář Jiří v svých muskátových oříšků, mandlí a šafránů! ať je šťasten pekař Jakub u svých pečnů a makovečů! Bůh nám štěstí nadělil tolik krásných, utěšených darů, že by bylo hříchem se jich zříkat. Stvořil víno, abychom ho nepili? Stvořil lépe ženy, abychom se jim vyhbali?

A tento člověk — představoval si náramně hezky Arnošt Dvořák — tento člověk určený (svým dědictvím po Janu Lucemburském) k tomu, aby měl požitek ze života a aby požitek roznožoval, ocel se divnou náhodou okolností v době a zemi, která ni čemu tak málo nebyla příznivá jako jeho vrozený náklonnostem. Kolem něho vyrůstalo a povstávalo plémě lidí, kteří vážně si lámali hlavy smyslem a povinností života a kteří všeho dychtili podrobit nejpřísnějšímu řádu. Misto rozkvětých ratolestí měli na stoech a nosili v rukou rozjímavé knihy, kde každý den a každá hodina byly vyplňovány chmurnými, úzkostlivými úvahami. Misto aby zpívali jako král veselé, bujné písně o "vínu, vínu, dobrém vínu", hovořili věčné o tom, jak je nutno přibližovat se více a více podobe boží a pravdě boží. Král jim byl vhod svým dobrým, zlatým srdcem, ale vyčítali mu, že má hlavu jako vítr. Kdyby se byl měl fídit jejich chuti, byl by musil při každém doušku vína, jež pil, při každém polibku, jež dával ženám, ptát se všelijakých přísahých knížek, zda smí. Tam, kde on chystal se a pracoval k slunnému pokojí, k veselí, k nezkalnému užívání, lidé jeho okolí chystalí se a pracovali k vzdoru a boji proti celému, zkaženému světu. Jak byl mezi nimi mohl stát se tím prvním národním králem, kterým toužil být! Zrovna podstata bytosti dělila ho od nich a tak posléze musilo dojít k nenávistnému zuření, jež ho srazilo mrtvicí na kunratickém hradě.

Není to v jádře nic jiného, nežli doslova tž rozpor, jež Víktor Dyk vyúsnil ve svém Poslu: typ osvobozeného, užíváného člověka renesančního proti typu přísného mravního člověka české reformace. Jenže Arnošt Dvořák měl šťastnější ruku ve volbě. Jeho Václav IV. byl ke svému úkolu mnohem lépe připraven historii i tradici a mimo to — jeho plemenou vlastní byla Francie; mohl jako kterýkoliv náš boulevardní požitkář volat: "ó Paříží město! aniz to v jeho útěch žaržá. Až do té doby tedy Arnošt Dvořák smysli si věce náramně hezky. Ale dramaticky ji provedl špatně, poněvadž má špatně ponětí o dramatu. Jeho král Václav není vůbec ani dramaticky pojat, nýbrž je rozbit v množství drobných rysů, výbuchů, projeví, které dohromady nedají ničeho pořádného. Odkud máme nabýt pojmu zrovna o samém základu jeho bytosti, o té jeho potřebě slunného, veselého, prostě srdcečného života? Přece ne z pouhých jeho řečí. Přece ne z toho, že mu dříve položil na stůl rozkvětlou snítku, že se mu stále vracejí na rty slova píjáčké písně, že hubuje na kazatelečké knihy! Jeho bytost by se musila vyřít ve veliký děj, ve velký dramatický děj, v takový, v němž by právě jeho nejlepší, nejvlastnější touhy se roztopaly. Toho děje se úplně dramatu nedostává. Václav Arnošta Dvořáka je všecek zabrán tím, co zahrnuje příkrý opak jeho bytosti, samými státními akcemi, samou řídní a světovou politikou, samým vyřizováním panovnických záležitostí, samým prohlásováním o obrovských úkolech, jež mu nastávají a jež bere před se. Kde pak zůstává jeho pohanství v té sponě vládařského úřadování! Máme co dělat jako on, abychom se vždy za tu chvíli vpravili do nové a nové státnícké záležitosti, jak se za sebou hrnou. Václav IV. se svou bytostí mizí nám zeela s očí.

Je to stará bida českého dramatu: dramatik neumí zacházet se svým předmětem, nakládá s ním tak neobratně, bláhově a nehosodárně, že snad nelze bůf. Co je nám na př. při účelu dramatu do toho, že slechta přišla do Králova Dvora zajeptom krále a strhnout na sebe rozhodující moc? Co se nám dramaticky osvětí, když král provzdehá druhý akt ve svém vědeňském vězení? Co se nám v tragice králově posune ku předu,

víme-li, že uprel přestrojen za mnicha v nehistorickém právodu Dlouhá lazebnice? K čemu ty dlouhé okolky a vítáním královým ve třetím aktu? Vesměs hříšné mafení času, které se vylouží jen tím, že autorovi tanuly na mysli vyzkoušené scénické efekty: komplot nastrojený proti Falkštejnovi v dramatu Hilbertově, romantické útěky maskované cizím šatem z dramatu Kolarových, vítání Jana Žižky v slavnostní scéně dramatu Jiráskova (napodobené až příliš zřejmě). Arnošt Dvořák nahrnul do svého dramatu celý kýř dav osob, z nichž ani jedna, mimo krále, nejen nepozdvihne se k nějakému platnějšímu, mocnějšímu významu, nýbrž ani neproderose k pouhé nějaké elementární jasnosti a srozumitelnosti. Lze bezpečně tvrdit, nežná-li kdo jinak, co znamenali mlci Václavovi a jejich nenáviděnost u slechty, že se toho z dramatu Dvořáka nedohádá a že si nebude védt rady se všelijakými témi mihajícími se postavami pánů v jejich protikrálovské politice. Některé vzácné, vysoko ční dějinné zjevy do Václavovy vsunuty sem přímo nešťastně: Hus, Žižka, také královna Zofie. Muži, kteří dali tvář popud celému věku a na kterých se měla měřit postava Václavova, stali se zde nepatrnými vložkami, pro něž autor nuzně sehnal několik okázalých slov: Hus musí pro divadelní efekt nad dekretem kutnohorským r. 1409 provolat slávu kalicha. Hovory a monologu o žofiině nepodnosti, tak zbytečné a nezljudovdučné, zabíhají už až v nevku, zejména tam, kde král proti ní ehluší se svým synem z lazebnice Zuzany.

Divadelní cedule Václava IV. měla na zadní straně několik osobních vzpomínek a poznámek autorových: kdo umi trochu číst, snadno v nich rozezná náchylnost k povídačce, plané a ještě mnohem náchylností. Touž náchylností snadno a brzy objevíme v četných povyknech tištěného textu: kdo dovejde pól stránky z devadesáti pro povídat o takové směšné hlouposti, jako je hejskovský úbor Menharta Velflova (stačí k němu Zapova kronika), ten svatě neumí číst. Třít sloj jen na hlavní důležitosti. A věru, celé drama Arnošta Dvořáka je toliko jediná nežřízéná, nezladaná mnohomlupnost: záplava rozptýlených, neprotřibených událostí a akcí, v kterých autor musí stále hlasitě připomínat: he, to a to jsem chtěl, poněvadž v nich samých toho není. Jakmile se jejich pestrý, vlnitý, vystoupilý tok na chvíli zastaví, je drama v koncích, ze sebe samých lidé Dvořákovy nemají čeho vydat ani vytvořit; pak nezbude, než uchlít se k nějakým jizlivým šprýmům šaškovým nebo k nějakým pantafiovským prostoduchostem stáfečka Mikšíčka. Je skoro osudno pro drama, že prostořečí šašek (nach beruhten Mustern) je v něm vedle krále nejživější postavou.

Drama Arnošta Dvořáka zabraňuje se tím, že přišlo do doby, kdy nám neobvyčejně přibýlo literárního obecenstva, které přináší pro každou novinku nejmějlejší účast; je to obecenstvo sřehované shovívavé, požalavku až na syny a deery svoje do zábav českých spolků a tím, poněvadž se jim zalíbí, získáme je pro své jednoty. — Jaká to krásná a nadšená slova! Ale jak jsou při tom prázdná, nebože prázdná! Chejí-li pro něco vzhuditi zájem, musím je vzhuditi někým skutečně zajímavým, něcím silným a zdravým, co by pro to, pro co hledí se zájem vzhuditi, buďilo i útětu a vášnost. Myslíme pak si, že naše spolky a jednoty jsou s to vzhuditi pro sebe zájem a vedle toho však hlavně úctu a vášnost jenom šindylky. Je tomu nsporádánu nějaké společné všeře anebo překvapeníka na to, na kterého úřadníka pro jeho veliké zasluby o spolek, za který zahraje se daty, a úctami při pohřbu jakož i darováním květinové občeství? Nikoli! A hlavně ne u dorostlé mládeže, která vždy spočí štítí bude anglicky a která stejně a v lepší ještě formě zná a krubí amerických. Nake dorostlá mládeže u českou jednotu stojí nejraději a nejvíce pouze při šindylky, poněvadž se při něm vyzdruje a u něj "goal time." A český nebo americký tanec, jen když se tancuje,

je. To tancování však pro jednotu účtu nevzbudí. Naopak: To spočívá zájem, jenž by jinak stával, poněvadž skutečně lepší a úspěšnější snahy nestává, odpuzuje a slabuje. Udrží se pak těmi zábavami, které se skoro výhradně váží na tanec, to naše české v Americe? Nikoliv.

Nejsm bloní ani snilek, abych věřil tomu, že české svoje zde v druhé a třetí generaci udržíme školstvá. Už proto ne, poněvadž postrádá všeoto systemu a poněvadž americké školství lo české, na které mládež naše odkázána je, výhradně jenom sobotou a nedělí, úpině žnuí. Vládneme si jen oněle, a jakou děti naše navštěvují českou školu. Sřva že je po vyučování, bě čisto děje se to i ve škole samotné, děti na sebe nemluví zase jinak než anglicky, což je konečně jenom přirození. Pro to školy naše spasiltem toho český zde nebudou. Cheje-li si však nechat český dorost, musíme mu věnovati největší péči v době od 16 do 20 roku. Kde? Především doma v rodině — a na tu výchovu kladu ráhu největší — a pak ve

spoleh a jednotách. Nebudou-li tyto míti dorost, kde budou za chvíli samy? Kterak však jednoty české ten český dorost získají a pro sebe jej uchovávají? Tancem? Lácinou, tuetovou zábavou, při které zpravidla úkol vnřtř strážcě zastává modrokabátník a hvězdou z palčkou? Ne. Jsem jist, že mládež naše dnes už o něco podobného stále a stále nestojí a že česem počítuje, poněvadž mezi Amerikany vidí něco jiného, toulu po hntnější a lepší strávě. A v případě tomu našim spolkům a jednotám vše doporučení alespoň jednodu měsíční přednáška, nějaký hudební a zpěvní večer, nějaké představení, veřejné debaty a literární, kterým mohli bychom vzhuditi pro úspěšnost rázu pro spolek útětu a vášnost a spohl i zájem pro to české, kterým bychom mládež, jež si ovojila vzhudí v duchu kultury americké ukazovali, že česká kultura je právě tak dobrá a stejně cenoná a že český společenský život níjak nemusi pokulhávat za společenským životem americkým. A toho je dorostu naše, mu třeba nejvíce.

podiv umírněných, dychtivé povzbudit a pochválit. Otevřeli by dnes oči starší dramatikové, jak se taková mladá pochybná novinka přijme a jakou hlubnou slávou pokryje hlavu svého původce: věnce, palmy, stříbro, nekonečné vyvolávání. A stejně by musili otvřít oči na nádhru, péči, zručnost a vřímavost, s jakou se novinka dnes na Národním divadle vypraví. Ta nádhra, úpravnost, barevný lad historických krojů, jež ve třetím aktu (zvláště u krále a královny) osňují přepychem! Ty scenérie, v nichž dekorace, světlo, výhledy zdají se být hudebním doprovodem dramatu! Ty výjevy promyšlené seskupené, kde každý pohyb a každý postoj zdá se jít celým jevištěm a vyplývat z jeho celku! Ta vzrušená i oddělná hybnost a život v každém drobném výkonu! Zde provedení skutečné kus povznáší nad jeho hodnotu; a není to v jednotlivých rolích, neboť ty jsou skrovné, nýbrž v jejich souboru. Z jednotlivých rolí vlastně jen Václavova a leda ještě šaška by požadovaly většího umu: p. Schlaghammer i p. Hašler napjali na ně se zdarem všechny svou dovednost, p. Schlaghammer také svou otužilou vytrvalost, ráznou, rozhodnou, určitou, unvěženou pro každý různý tón od vznešené uvolněnosti až pro rozervanou zoufalost. Autor se může divadlu poďekovat: pouhé promluvení p. Vojanovo v jeho krátkém, přístřené Husovi neb p. Vávrovo v širokém basovém poetické žižkovi bylo cítit zehvěvem v celém hledišti.

Proti původnímu tištěnému textu Arnošt Dvořák učinil pro jeviště některé změny; ale ty ovšem nezasáhly do hloubek díla.

Mějte je doma.

Nie vám tak neznemožni konání vašich denních povinností, ať jest to v obchodě, v práci, při zábavě neb ve společnosti, jako bolení hlavy. Tisíce lidí již ví, že bolení hlavy dá se ve chvíli vyléčení, použijí-li se Severovy Prásky proti bolestem hlavy a neuralgii. Lehee se užívají — příjemné účinkují. Na prodej v lékárnách. Jeden tučet prášků u hředné krabičce za 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

LACINÉ POZEMKY!

Můžete koupit v krásném letním pásmu v Bayfield okresu ve Wisconsinu, kde jest již více českých rodin usazeno. Máte-li jen malý kapitál, přece zde můžete lehko začít. Podnebí jest zde mírné, zdravé, hojnost zdravé pitné vody, paliva, dobré školy, pozemky jsou nejdále dvě míle od stanice, pošty a českého obchodu. Jest zde dobrá, úrodná zem, jakož i hojnost pastvika pro mlékařský obor. Máme zde osadnickou mlékárnu, kde dostanete lepší cenu za smetanu nežli kde jinde. Prodáváme tyto pozemky na měsíční i na roční splátky. Píšte nám o další podrobnosti jakož i o číslu našeho časopisu, který vydáme pro naše osadníky. Pošlete 2c známku a plné jméno a adresu na: THE JAMES W. GOOD COMPANY, Dept. 9, Ashland, Wis.

Dr. J. F. Scheffčik,

... věnuje se výhradně...
OČNÍM, UŠNÍM, NOSNÍM A HRDELNÍM NEDUHŮM.
Úřad. hodiny: Nāno od 9 do 12 hodin, Odpoledne od 1:30 do 8 hodin.
Úřadovna: 601-2 Masonie Temple, roh Heunepia Ave., and 6th St., So.
TEL: N. W. Main 4670, Minneapolis, Twin City 9795

Dr. F. J. PETR,

český
LÉKAŘ A OPERÁTER
svíce ležou praxi, v nemocnicích evropských a amerických.
TEL. DOUGLAS 3325.
Obydlí a úřadovna: 1407 již. 16. ul. Omaha, Neb.

Dr. C. J. NĚMEC

český lékař a ranhojiš.
Úřadovna čis. 1316 William ul., Omaha. — Tel. Douglas 2817.
Úřadní hodiny: Od 10. do 12. hod. dopol.; od 2. do 5. odpoledne; od 6 hodin večer. 45tf

Dr. F. J. Kálal,

český lékař a ranhojiš.
Úřadovna v Karbach bloku, číslo pokoje 207. — Tel. Doug. 1761.
Úřadní hodiny: Od 11. do 1. odpoledne, od 2. do 4. hod. odpoled.
Obydlí: 2804 Chicago St., Omaha, Neb.
Své pacienty neoznamují ani v časopisech, ani ústně.

Dr. F. A. Sedláček

OMAHA, NEB.
ÚŘADOVNA: 1270 So. 13th Street proti Hotelu Prague.
Tel. Red 4612
RESIDENCE: 1451 So. 11th Street Tel. Douglas 4280.
Dopoléda s Dr. Allisonem v nemocnicích.
V ÚŘADOVNĚ od 1 do 4 hod. odpol.
V neděli od 9 do 11 hod. dopol.

Dr. Arnošt Čapek,

operátor a ženský lékař
Úřadovna 1411 So. 16. St.
3 bloky na západ od Hotel Prague
Phone: Tyler 1726.

DR. GEORGE F. ŠIMÁNEK

lékař a operátor
v čísle 1262 jižní 13. ulice, Omaha.
Úřed. hodiny od 2 do 4:30 odpoledne; od 6:30 do 7:30 hod. večer.
Phones: Res.—Douglas 1964
Office—Douglas 3769.

OZNÁMKOVÁ KANCELÁŘ.

Obstarávám a přijímám oznámky do všech českých, slovanckých, polských a chorvatských časopisů v Americe. Jsem výhradní oznámkový zástupce těchto časopisů. Po dám Vám všechny informace, týkající se výhod, které se poskytují oznamovatelům a obchodníkům, kteří si přejí oznamovat. Obkážej se výhod, které se poskytují oznamovatelům a obchodníkům. Pošlu Vám seznam všech mezoslovanckých časopisů na požádání.
Alois J. Sankař,
39tf 115 Dearborn Str., Chicago, Illinois.

POSTAREJME SE O DOROST.

II. — Dnešního dne zase pouštím se do kapitoly, do které neměl bych se pouštět. Vždyť k tomu nemá ani práva jako zeleňák, jehož kufry ležá na "dypu" teprve osm roků. Za tu dobu nemí jsem zde přece poznati ani lid, ani prostěvři a podnikavky, ve kterých žije, ani poměry a tak u všech vědu, o čem mohli bych mluvit? Mlčetí bych měl a zaléztí hezky do koutka. Proti posledním bych tak dělece nel neunmítal, ale s tím mlčením už je to horší. Nerad mlčím a zvláště nerad tam, kde vím, že se mlčelo a mlčí již dlouhých 50 roků. A pak si myslím i to, že tak velikým zeleňákem přece snad jen nejsem. Mohla-li si p. dr. Weinsteinová z Chicaga udlat jednorodé vřlet do staré vlastní a odtautud učelati si na krátkou dobu vyjížďku na Slovaz, aby po svém návratu do Chicaga o Slova-

či a poměrech tanních mluvila z vlastního názoru jen proto, že byla hostem dra. Ivana Háčka a že obdržela knihu Seota Viatora s vlastnoručním věnováním slovanckého vůdce Milana Hodžá. mohu zase já na základě svého osmlitého pozorování hovořiti o poměrech zeleňák, třeba i ne k tomu nijak neopuneval nějaký vynikající nebo prominent jako hostitel anebo nějaký česko-americký vůdce vlastnoruční podpisem, který by byl laskavě přičinil na titulní stránku knižočky Humpál Zemanové "Amerika v pravém světle."

Troufám si proto nemlčetí a pravdu eho říci, třeba bala, vždy tam, kde vřím tohu potřebu. A tentokráte dovolím si ji říci ve vši šetrnosti oproti našim spolkům a jednotám.

Záduž rozumný človek nechtěl by a také nemohl jednotám a spolkům našim upřiti jich důležitý význam a zasluby, které si do jistiny rýskyhaly o česko-americký život. Vykonalý a vykonávají stále dšati nejen pro svoje členy, ale i pro všech český život zvláště v obředu zeleňáho školství a huma-

nity, kterážto poslední za daleko více vděčí však Americkým Čechům ve vlastní staré. Při té dobré stránce však jednot našich a našich spolků nesmíme neviděti i stránky špatné, z nichž jednou z nejvřtější je naprostá jednostrannost. Většina našich největších jednot (řeknu 85 procent) činností spojí pohybuje se v rámci velkých pověřujících společností a tak ve okresech nemocenských pokladon, ze kterých člen za pravdělný a vedle toho žasto i zvláště měsíční poplatek táhne podporu v půdu osamoceně. Jednoty takové vyřizují si prostě obchodní svoje záležitosti, starají se o vzrůst členstva a odhávají své sebuze při stážen výběrání příspěvků a do toho na tři — čtyři tažení "elitní" ml "velkolepé plasy" při kterých hrálo a zaludky jsou největšími úžiteli. To jsou česko-americké spolky a jednoty, kde i při samých seřebích, ve kterých jedním slovem jazykem je čistina, slyšá velmi často anglicky. Ano — i u Nokolii. Při činnosti té pak lze velmi často štíti projevy nadevěných matek a otců: "Vojne své

syny a deery svoje do zábav českých spolků a tím, poněvadž se jim zalíbí, získáme je pro své jednoty. — Jaká to krásná a nadšená slova! Ale jak jsou při tom prázdná, nebože prázdná! Chejí-li pro něco vzhuditi zájem, musím je vzhuditi někým skutečně zajímavým, něcím silným a zdravým, co by pro to, pro co hledí se zájem vzhuditi, buďilo i útětu a vášnost. Myslíme pak si, že naše spolky a jednoty jsou s to vzhuditi pro sebe zájem a vedle toho však hlavně úctu a vášnost jenom šindylky. Je tomu nsporádánu nějaké společné všeře anebo překvapeníka na to, na kterého úřadníka pro jeho veliké zasluby o spolek, za který zahraje se daty, a úctami při pohřbu jakož i darováním květinové občeství? Nikoli! A hlavně ne u dorostlé mládeže, která vždy spočí štítí bude anglicky a která stejně a v lepší ještě formě zná a krubí amerických. Nake dorostlá mládeže u českou jednotu stojí nejraději a nejvíce pouze při šindylky, poněvadž se při něm vyzdruje a u něj "goal time." A český nebo americký tanec, jen když se tancuje,

je. To tancování však pro jednotu účtu nevzbudí. Naopak: To spočívá zájem, jenž by jinak stával, poněvadž skutečně lepší a úspěšnější snahy nestává, odpuzuje a slabuje. Udrží se pak těmi zábavami, které se skoro výhradně váží na tanec, to naše české v Americe? Nikoliv.

Nejsm bloní ani snilek, abych věřil tomu, že české svoje zde v druhé a třetí generaci udržíme školstvá. Už proto ne, poněvadž postrádá všeoto systemu a poněvadž americké školství lo české, na které mládež naše odkázána je, výhradně jenom sobotou a nedělí, úpině žnuí. Vládneme si jen oněle, a jakou děti naše navštěvují českou školu. Sřva že je po vyučování, bě čisto děje se to i ve škole samotné, děti na sebe nemluví zase jinak než anglicky, což je konečně jenom přirození. Pro to školy naše spasiltem toho český zde nebudou. Cheje-li si však nechat český dorost, musíme mu věnovati největší péči v době od 16 do 20 roku. Kde? Především doma v rodině — a na tu výchovu kladu ráhu největší — a pak ve